

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การที่ประเทศจะสามารถพัฒนาทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างรวดเร็ว นั้น ย่อมต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างที่สำคัญคือ ทรัพยากรด้านการเงินและทรัพยากรมนุษย์เป็นหลัก ใหญ่อาจกล่าวได้ว่า การพัฒนาประเทศของไทยจะสำเร็จลุล่วงไปได้หรือไม่นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นสำคัญ ที่กล่าวเช่นนี้หมายความว่า ประเทศที่ต้องการก้าวหน้าทาง เศรษฐกิจและสังคมนั้นจำเป็นต้องมีกำลังคนที่มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการประกอบ การงานในปริมาณที่พอเพียงกับความต้องการของประเทศ แต่การที่จะได้กำลังคนที่มีความรู้ และมีทักษะตามความต้องการดังกล่าวย่อมต้องอาศัยระบบการศึกษาที่ดี มีประสิทธิภาพและมี คุณภาพทุกระดับการศึกษา¹

แต่ปรากฏว่าในปัจจุบันนี้วงการศึกษไทยต้องเผชิญกับปัญหาที่สำคัญคือ

1. การเพิ่มของประชากรอย่างรวดเร็ว
2. พลเมืองต้องการศึกษามากขึ้นและดีขึ้น
3. ความเปลี่ยนแปลงทางสังคมเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วมาก จะพบว่า คนที่ได้รับการศึกษา และออกจากโรงเรียนไปแล้วมักจะเริ่มลาสมัยลงทันที จึงต้องเล่าเรียน ตลอดชีพ ทุกคนต้องศึกษาตลอดเวลา จึงต้องจัดโดยอาศัยเทคโนโลยี ถ้าไม่จัดระบบสังคม เราก็ออยู่ไม่ได้²

¹ กระทรวงศึกษาธิการ, แผนพัฒนาการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น : 2515 - 2519, (พระนคร : โรงพิมพ์การศาสนา, กรมการศาสนา), หน้า 42

² กอ สวัสดิ์พาณิชย์, "เทคโนโลยีการศึกษา" ประมวลบทความเกี่ยวกับนวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ (พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา พระสุเมรุ, 2515), หน้า 136 - 137

4. อิทธิพลของความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่มีต่อการศึกษา³

5. การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและการปกครอง⁴

ด้วยเหตุนี้การที่จะให้การศึกษาช่วยเตรียมและสร้างคนให้แกบ้านเมืองนั้น จำต้องศึกษาสภาพการณ์ของสังคมในอดีตและปัจจุบัน ศึกษาความเปลี่ยนแปลง แนวโน้มและคาดการณ์ในอนาคตทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของประเทศและของโลก นอกจากนี้ต้องพิจารณาความบกพร่องทั้งในอดีตและปัจจุบันด้วย เพื่อนำข้อมูลและข้อเท็จจริงมาใช้ประโยชน์ในการวางแนวทางปรับปรุงแก้ไข และวางรากฐานการศึกษาของเราให้ถูกต้อง มีนัยและเหมาะสมแก่กาลสมัยและสิ่งแวดล้อม

การศึกษาจะมีคุณภาพดี และบังเกิดผลตามแนวที่วางไว้ก็ต้องอาศัย "ครู" เป็นกำลังสำคัญ จึงต้องเตรียมและสร้างครูที่มีคุณภาพสูง คือมีความรู้ ความสามารถ มีคุณลักษณะ และจิตใจสูง มีความเสียสละและเหมาะสมที่จะช่วยอบรมแนะแนวทางให้ผู้อื่นได้รับการศึกษาที่ถูกต้องเป็นพลเมืองดีของประเทศ

การเตรียมและสร้างครูให้มีคุณภาพสูง ต้องให้ปริมาณพอเพียงในแต่ละสถานศึกษาทุกระดับการศึกษาและสาขาวิชาต่าง ๆ ให้ทันกับความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วทางวิทยาการสาขาต่าง ๆ ให้ทันกับความต้องการพัฒนาประเทศที่พลเมืองกำลังเพิ่มทวีจำนวนมากขึ้น

³ จรุง วงศ์สายัณห์, "การศึกษากับความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี"

ประมวลบทความเกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ (พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา พระสุเมรุ, 2515), หน้า 42

⁴ ธนู แสงศักดิ์, เอกสารประกอบการอภิปรายเรื่อง การแนะแนวกับการพัฒนา

การศึกษา เศรษฐกิจและสังคม เนื่องในการสัมมนาครูใหญ่-อาจารย์ใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วราชอาณาจักร (ณ ห้องประชุมหอสมุดแห่งชาติ 7 - 9 เมษายน 2514), หน้า 16

ในภาวะการฝึกหัดครูต้องเร่งรัดขยายตัวในทางปริมาณเช่นนี้ ย่อมทำให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพของครูเป็นอันมาก จนเป็นสิ่งที่น่าวิตก เพราะในระยะดังกล่าว ในขณะที่จำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่จำนวนอาจารย์ หองเรียนและอุปกรณ์การศึกษาเพิ่มไม่ได้สัดส่วนกัน ดังจะเห็นได้ว่า แต่เดิมนักเรียนฝึกหัดครู 35 คนต่อ 1 หองเรียน จึงทำให้การฝึกอบรมนักเรียนเป็นไปไม่ค่อยทั่วถึง อนึ่งการเปิดสอนนักเรียนภาคค่ำโดยใช้ครูชุดเดิม จะทำให้ครูมีภาระหน้าที่และความเห็นคเหนื่อยเพิ่มมากขึ้น ซึ่งอาจเป็นผลกระทบกระเทือนถึงคุณภาพการสอนได้⁸ และผลอันนี้ย่อมปรากฏให้เห็นตามคำกล่าวของ ดร. กอ สวัสดิ์พาณิชย์⁹ ดังนี้ "ในปัจจุบันนี้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประมาณ 4 ล้าน 8 แสนคน ประถมปีที่ 5 ถึงประถมศึกษาปีที่ 7 มีประมาณ 5 แสน 2 หมื่นคน เป็น 1 ใน 9 ของจำนวนนักเรียนชั้นประถมต้น และชั้นประถมต้นตกในราว 14% นับเป็นจำนวนที่สูงทีเดียว" และ "ในระดับมัธยมศึกษา เด็กที่สอบได้ได้นั้นคือเด็กที่สอบได้คะแนนรวม 50%"

เหตุนี้เอง ประเทศจึงต้องสิ้นเปลืองกำลังครูอาจารย์ สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษาและอื่น ๆ คิดเป็นเงินปีละหลายร้อยล้านบาทที่จะต้องใช้จ่ายกับเด็กตกชั้นปีละหลายแสนคนเหล่านั้น ทั้งยังปรากฏอีกว่านักเรียนจบชั้นประถมศึกษาไปแล้ว จำนวนไม่น้อยที่อ่านและเขียนไม่ได้เท่าที่ควรจะเป็น จึงก่อให้เกิดปัญหาต่อสังคมเป็นอันมาก เพราะความประพฤติไม่เหมาะสม และมีปัญหาการปรับตัวเองให้เข้ากับสังคม ซึ่งมีสาเหตุมาจากความกดดันทางเศรษฐกิจและสังคมอันมีผลทำให้สุขภาพทางกายและทางจิตไม่สมบูรณ์อีกด้วย

ฉะนั้นกรมการฝึกหัดครูจึงตระหนักในการเตรียมครูที่จะต้องส่งเสริมเรื่องคุณภาพควบคู่ไปกับปริมาณ เพื่อคุณภาพการศึกษาของชาติจะได้สูงยิ่งขึ้นและเป็นผลส่งให้ประเทศชาติได้รับประโยชน์จากกำลังความสามารถของประชาชนสูงขึ้นตามไปด้วย

⁸ กระทรวงศึกษาธิการ, เรื่องเดิม, หน้า 734

⁹ กอ สวัสดิ์พาณิชย์, "แนวคิดใหม่ทางการศึกษา", ประมวลบทความเกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ (พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา พระสุเมรุ, 2515), หน้า 88 - 89

ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงไม่ควรนิ่งนอนใจ จำเป็นต้องรีบแก้ไขปัญหานี้โดยเร็วที่สุด
 แมว่ารัฐจะต้องใช้เงินลงทุนค่อนข้างสูงก็ตาม มิฉะนั้นแล้วจะส่งผลกระทบต่อคนในค่านคุณภาพ
 และปริมาณครูที่ควรต้องผลิตเพื่อไปขยายและปรับปรุงคุณภาพของการศึกษาของประเทศ ทางหนึ่ง
 ที่อาจช่วยผ่อนคลายปัญหา คือ จัดหาและสร้างตำราวิชาการต่าง ๆ ปรับปรุงหลักสูตร นํ้าอุปกรณ
โสตทัศนวัสดุที่ทันสมัยมาเป็นเครื่องช่วยในการใช้การศึกษาเพื่อเพิ่มการสอนให้มีประสิทธิภาพ
ได้เต็มที่ ยังเป็นการช่วยเร่งในแง่ขยายปริมาณอีกทางหนึ่งด้วย 10

จะเห็นว่า โสตทัศนอุปกรณ เข้ามามีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการสร้างครูที่มีคุณภาพ
 ทั้งนี้เพราะโสตทัศนอุปกรณ เหล่านี้ให้คุณค่าช่วยใ้การสอนมีประสิทธิภาพ เนื่องจาก

1. เป็นศูนย์รวมความสนใจของผู้เรียน
2. ทำให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ร่วมกัน
3. แสดงความหมายของสัญลักษณ์ต่าง ๆ
4. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความอยากเรียนและอยากรู้มากขึ้น
5. ช่วยให้อำนาจเรื่องราวต่าง ๆ ใ้คมชัดและนานวัน
6. ช่วยแสดงส่วนที่ลึกลับให้เข้าใจได้
7. ช่วยส่งเสริมการคิดและการแก้ปัญหา
8. ช่วยให้ผู้เรียนรู้ได้ชัดขึ้น
9. ช่วยให้ผู้เรียน เรียนได้มากขึ้นในเวลาอันสั้น
10. ช่วยอธิบายสิ่งที่เข้าใจได้ยากให้เข้าใจง่ายขึ้น
11. ช่วยส่งเสริมรากฐานที่เป็นรูปธรรมให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน
12. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยผ่านประสาทสัมผัสหลายทาง
13. ทำให้บทเรียนเป็นที่น่าสนใจและเรียกร้องความสนใจจากผู้เรียน

ได้เป็นอย่างดี

14. สามารถเอาชนะข้อจำกัดต่าง ๆ เกี่ยวกับเวลา ระยะทางได้เช่น
สามารถนำสิ่งที่ไกลเกินไปมาศึกษาได้ สามารถนำสิ่งที่เกิดขึ้นในอดีตให้ดูได้

15. สามารถขยสิ่งที่ใหญ่เกินไปให้เล็กลง และขยายสิ่งที่เล็กเกินไปให้ใหญ่
ขึ้นได้

16. ช่วยให้เด็กที่เรียนช้า เรียนได้เร็ว และมากขึ้นและเด็กที่ฉลาดก็จะ
เรียนรู้ได้มากขึ้นไปอีก ¹¹

จะเห็นได้ว่าความจำเป็นที่จะต้องมีส่วนวัสดุทัศนศึกษาในวิทยาลัยครูทุกแห่ง เนื่อง
จากเป็นสถานที่ที่ครูสามารถนำวัสดุอุปกรณ์มาใช้ประกอบการสอนได้ ดังที่ de Kieffer¹²
กล่าวว่า

✓ วัสดุทัศนศึกษาเป็นสถานที่ครู
สามารถจะรับบริการและเป็นสำนักงาน
ของผู้บริหารด้านทัศนศึกษาและคณะ
และเป็นสถานที่รวบรวมจำนวนวัสดุ อุปกรณ์
ที่มีอยู่ในศูนย์ และเป็นสถานที่ดำเนินงาน
เกี่ยวกับการบริการให้ยืม การรักษาซ่อมแซม
การทำบัญชี คู่มือ การดูแล และรักษา ศูนย์วัสดุ
ทัศนศึกษา ยังเป็นที่ผลิตอุปกรณ์อีกด้วย

¹¹ สมพงษ์ ศิริเจริญ และคณะ, คู่มือการใช้วัสดุทัศนศึกษา (พระนคร : โครงการ
พัฒนาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2506), หน้า 420

¹² Robert E. de Kieffer, "The Role of Audio-Visual Materials in
Teacher Education", AV Materials in Teacher Education (Edwards Brothers,
Inc., Michigan, 1950), p. 106

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าในแต่ละวิทยาลัยที่มีศูนย์โสตทัศนศึกษา บริการโสตทัศนอุปกรณ์แก่ครูอาจารย์ แต่ผลก็ยังไม่ปรากฏว่า ยังมีปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพของนักเรียนฝึกหัดครู ดังที่เอกสารรายงานการสัมมนาเกี่ยวกับการฝึกหัดครูในประเทศไทย¹³ กล่าวว่า

1. นักเรียนฝึกหัดครูยังได้รับการฝึกฝนทางด้านทักษะในการสอน ในระดับประถมศึกษาไม่เพียงพอ ทั้งนี้รวมทั้งการรู้จักทำและใช้อุปกรณ์การสอน และนำทรัพยากรท้องถิ่นมาช่วยในการสอน

2. ครูในสถาบันฝึกหัดครู ยังไม่เป็นผู้ชำนาญในด้านวิธีการสอนที่จะช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะและนำไปปฏิบัติได้จริงและเป็นผลดี การถ่ายทอดความรู้หรือเทคนิคในการสอนของครูส่วนใหญ่ยังใช้วิธีการสอนด้วยการบรรยาย จึงไม่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดมีนิสัยที่จะค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง และปรับปรุงวิธีการทำงานให้ดียิ่ง ๆ ขึ้น จึงทำให้ครูไม่ค่อยรู้จักปรับปรุงตนเอง

ครูไทยส่วนใหญ่จึงเสมือนออกมาจากเป่าพิมพ์เดียวกัน เพราะระบบการศึกษาของไทยนั้น มักเป็นระบบที่ศิษย์พยายามเลียนแบบวิธีการสอนของครูไปใช้... แต่ก็นักเรียนฝึกหัดครูก็เช่นกัน มักจะเลียนแบบวิธีการสอนที่อาจารย์ของตนนำมาสอนในสถาบันฝึกหัดครู เพราะฉะนั้นการนำเอาวัสดุอุปกรณ์การศึกษามาใช้สอนนักเรียนฝึกหัดครูก็จะมีผล จูงใจให้นักเรียนฝึกหัดครูเหล่านั้นจดจำและคิดหาทางนำไปใช้สอนนักเรียนในชั้นจริง ๆ ค่าย...¹⁴

¹³ รายงานการสัมมนาเรื่อง การฝึกหัดครูในประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี (ณ โรงแรมสมิหลา สงขลา, 22 - 23 สิงหาคม 2515), หน้า 34 - 35

¹⁴ ประยูร ศรีประสาธน์, "สภาพฝึกหัดครูในประเทศไทย", วารสารครุศาสตร์, ฉบับที่ 3 - 4 (เมษายน - กรกฎาคม 2516), หน้า 73

จากสาเหตุดังกล่าวนี้ ครูในวิทยาลัยครูทุกแห่งควรถือเรื่องทัศนคติที่ถืออาชีพครู ความมีน้ำใจและคุณธรรมของครูเป็นความมุ่งหมายสำคัญอยู่เสมอ และครูอาจารย์ทุกฝ่าย ควรช่วยกันปลูกฝังคุณลักษณะดังกล่าวให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน โดยอาจารย์ผู้สอนจะต้องทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีด้วยรวมทั้งการใช้เทคนิคการสอนต่าง ๆ อย่างถูกต้อง โดยนำวิธีการสอนที่จะสอนนักเรียนในวิชาการศึกษานั้น ๆ มาปฏิบัติให้เห็นผลอย่างจริงจังในขณะที่สอนวิชาสามัญต่าง ๆ

✓ และดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่าในการใช้สื่อทัศนอุปกรณ์ที่ดี การใช้เทคนิควิธีสอนต่าง ๆ ก็ดี ต้องได้รับการบริการจากศูนย์สื่อทัศนศึกษา ในวิทยาลัยครูแต่ละแห่งนั้น การที่จะจัดหรือบริหารศูนย์สื่อทัศนศึกษาให้ได้ดี ก็ต้องรู้วิธีการดำเนินงานบริหาร ระเบียบต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น รวมทั้งวิธีการแก้ปัญหาเหล่านั้น ตลอดจนความร่วมมือระหว่างผู้บริหารศูนย์สื่อทัศนศึกษา กับครูอาจารย์ในวิทยาลัยครูด้วย

✓ สำหรับปัญหาการบริหารงานศูนย์สื่อทัศนศึกษาของวิทยาลัยครูในภาคกลางของไทย ผู้วิจัยซึ่งมีความสนใจเกี่ยวกับการบริหารงานศูนย์สื่อทัศนศึกษาในวิทยาลัยครูมาเป็นเวลานาน มีความเห็นว่า สมควรที่จะได้มีการรวบรวมปัญหา ตลอดจนข้อคิดเห็นทั้งของผู้บริหารศูนย์สื่อทัศนศึกษา อาจารย์ รวมทั้งการศึกษาค้นคว้าที่เกี่ยวข้องไว้ด้วยกัน เพื่อผลการปรับปรุงงานบริหารนี้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในการทำวิจัยเรื่อง "การบริหารงานศูนย์สื่อทัศนศึกษาของวิทยาลัยครูในภาคกลางของไทย" จึงมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาค้นคว้าการดำเนินงานบริหารศูนย์สื่อทัศนศึกษา สำนวนและวิเคราะห์ปัญหาทั้งวิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ ตลอดจนข้อคิดเห็นจากอาจารย์เกี่ยวกับการบริหารงานศูนย์สื่อทัศนศึกษา เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยไปเป็นแนวทางแก้ไขปรับปรุงการบริหารงานต่อไป อันจะเป็นผลช่วยให้อาจารย์ศูนย์สื่อทัศนศึกษาและอาจารย์ได้เข้าใจกันยิ่งขึ้นและเกิดการประสานงานที่ดี เพื่อจะได้ปรับปรุงคุณภาพการสอนของอาจารย์ และการเรียนที่มีประสิทธิภาพของนักเรียนเด็กหัดครูต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อต้องการทราบปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารงานศูนย์สื่อทัศนศึกษาของวิทยาลัยครูในภาคกลางของไทยในเรื่องต่อไปนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานบริหาร
2. ปัญหาการจัดบุคคลากร
3. ปัญหาการจัดอาคารสถานที่
4. ปัญหาเกี่ยวกับ โสภทัศน์วัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน
 - 4.1 การใช้ โสภทัศน์วัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอนของอาจารย์
 - 4.2 การบริการและการผลิต
5. ปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณ

3. การดำเนินงานวิจัย

1. ศึกษาคนควาเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยจากเอกสาร ตำรา วิทยานิพนธ์ บทความของกระทรวงศึกษาธิการ วารสาร จากต่างประเทศ และหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อให้มีความรู้โดยทั่วไปเกี่ยวกับพื้นฐานความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา การศึกษาชั้น มูลฐานเกี่ยวกับศูนย์โสภทัศน์ศึกษา และเพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำแบบสอบถามซึ่งจะเป็น เครื่องมือในการวิจัยต่อไป
2. จัดทำแบบสอบถาม 2 ชุด สำหรับอาจารย์และผู้บริหารศูนย์โสภทัศน์ศึกษา ในวิทยาลัยครูภาคกลาง ซึ่งจะสอบถามเกี่ยวกับเรื่องราวส่วนตัวของอาจารย์ ทัศนคติข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะในการบริการและการบริหารศูนย์โสภทัศน์ศึกษาของวิทยาลัยครูภาคกลาง สอบถามเรื่องราวเกี่ยวกับการดำเนินงาน ปัญหาและการแก้ปัญหาในการบริหารศูนย์โสภทัศน์ศึกษา
3. นำแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นไปทดสอบ (try - out) กับอาจารย์ 15 คน และผู้บริหารศูนย์โสภทัศน์ศึกษา 1 คน ในวิทยาลัยครูสวนดุสิต นำผลสรุปที่ได้จากการตอบแบบ สอบถามทั้ง 2 ชุดมาแก้ไข ปรับปรุงให้รัดกุมและมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น
4. จัดส่งแบบสอบถามไปยังวิทยาลัยครูภาคกลางที่เป็นตัวอย่างประชากร ดังต่อไปนี้

1. วิทยาลัยครูพระนคร
2. วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
3. วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
4. วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา
5. วิทยาลัยครูนครปฐม
6. วิทยาลัยครูเพชรบุรี
7. วิทยาลัยครูเทพสตรี (ลพบุรี)
8. วิทยาลัยครูนครสวรรค์

ในการส่งแบบสอบถามและรับคืนผู้วิจัยทำการติดต่อบุคลากรวิทยาลัยครูทั้ง 8 แห่ง จำนวนแบบสอบถามของผู้บริหารศูนย์โสตทัศนศึกษา 8ฉบับและของอาจารย์ 139 ฉบับ

5. การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล หลังการเก็บรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามทั้งหมดมาสรุปผล เสนอค่าคำตอบเป็นอัตราร้อยละของจำนวนผู้ตอบทั้งหมด การเสนอค่าและการอภิปรายผลจะนำเสนอในรูปตารางต่อไป

4. คุณค่าของการวิจัย

1. การวิจัยนี้จะทราบถึงสาเหตุการเกิดปัญหาการบริหารศูนย์โสตทัศนศึกษาในวิทยาลัยครูภาคกลางของไทย

2. ช่วยให้ผู้บริหารศูนย์โสตทัศนศึกษาและอาจารย์วิทยาลัยครูที่เป็นตัวอย่างประชากรทั้ง 8 แห่งนี้เกิดความเข้าใจมองเห็นปัญหาซึ่งกันและกัน อันเป็นผลต่อการร่วมมือการจัดดำเนินงานบริหารศูนย์โสตทัศนศึกษาต่อไปให้ดีขึ้น

5. ความจำกัดของการวิจัย

1. การวิจัยนี้มิได้กระทำทุกวิทยาลัยครูในภาคกลางของไทย เลือกวิจัยเฉพาะบางแห่งเท่านั้น คำตอบที่ได้จากแบบสอบถามหรือข้อเท็จจริงบางประการที่รวบรวมได้อาจไม่ครบตามที่ควรจะเป็น

2. ในการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ผู้วิจัยส่งและเก็บแบบสอบถามในวิทยาลัยต่างจังหวัดแต่ละแห่งภายในเวลาหนึ่งวัน เข้าใจว่า อาจารย์บางคนอาจไม่พร้อมที่จะตอบแบบสอบถาม เนื่องจากต้องตอบในระยะเวลาอันสั้น การรีบร้อนตอบแบบสอบถามอาจมีผลต่อความเป็นจริงได้

6. คำจำกัดความในการวิจัย

การบริหารงานหมายถึง การดำเนินงานและการบริการ

ศูนย์โสตทัศนศึกษาหมายถึง หน่วยงานกลางที่ทำหน้าที่ในการจัดดำเนินงานและ
บริการทางคานโสตทัศนอุปกรณ์แก่คณาจารย์

วิทยาลัยครูหมายถึง วิทยาลัยครูในภาคกลางของไทย

ครูอาจารย์หมายถึง ครูอาจารย์ที่สอนอยู่ในวิทยาลัยครูภาคกลางของไทย

ผู้บริหารศูนย์โสตทัศนศึกษาหมายถึง หัวหน้าศูนย์โสตทัศนศึกษาในวิทยาลัยครู
ภาคกลางของไทย

7. รายงานการวิจัยและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับศูนย์โสตทัศนศึกษามีอยู่หลายฉบับด้วยกัน แต่สำหรับวิทยานิพนธ์
ที่มีเนื้อหาและความมุ่งหมายที่จะสำรวจและวิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานศูนย์โสตทัศนศึกษา
โดยตรงนั้นมีอยู่น้อยมาก ดังที่ผู้วิจัยได้สรุปแนวคิดเห็นและผลการวิจัยจากวิทยานิพนธ์และวรรณ
กรรมที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

ในปี พ.ศ. 2510 จิตรบรรจง สมครุฑ¹⁵ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การสำรวจปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานของหน่วยโสตทัศนศึกษา ของโรงเรียนฝึกหัดครูและวิทยาลัยครูทั่วประเทศ" โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัย คือ

1. เพื่อทราบปัญหา ความต้องการ และความคิดเห็นในด้านโสตทัศนศึกษา รวมทั้งขอเสนอแนะของผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่และอาจารย์ในสถาบันฝึกหัดครู และปริมาณการใช้โสตทัศนวัสดุในการเรียน การสอน
2. เพื่อทราบปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานด้านโสตทัศนศึกษาของเจ้าหน้าที่ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านโสตทัศนศึกษา
3. เพื่อนำผลที่ได้มาเสนอแนะและแก้ปัญหาเพื่อพิจารณาปรับปรุงงานด้านโสตทัศนศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

ผลการวิจัย ปรากฏว่า

- ก. ครูอาจารย์มากกว่าครึ่งหนึ่ง เคยเรียนหรือเคยอบรมวิชาโสตทัศนศึกษา และ 1 ใน 6 ของอาจารย์ทั้งหมดเคยทำงานด้านโสตทัศนศึกษา
- ข. เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษามากกว่าครึ่งหนึ่งรายงานว่า เคยเก็บรวบรวมบันทึกเกี่ยวกับจำนวนโสตทัศนอุปกรณ์และส่วนมากทำงานด้านธุรการและงานด้านอื่น ๆ สัปดาห์หนึ่งมากกว่า 10 ชั่วโมง
- ค. ครูอาจารย์ส่วนมากยังต้องการหนังสือคู่มือ แหล่งวัสดุได้เปล่า และแหล่งความรู้จากชุมชน ต้องการอุปกรณ์เพิ่มและการบริการ
- ง. ควรเพิ่มวิชาโสตทัศนศึกษาให้นักเรียนฝึกหัดครูระดับ ปกศ. รวมทั้งจัดให้มีการอบรม การสัมมนาเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ที่สอนในแต่ละวิชา

¹⁵

จิตรบรรจง สมครุฑ "การสำรวจปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานของหน่วยโสตทัศนศึกษา ของโรงเรียนฝึกหัดครูและวิทยาลัยครูทั่วประเทศ" (ปริญญานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2511)

จ. ปัญหาและอุปสรรคของเจ้าหน้าที่ในการบริหารงานและการดำเนินงาน
หน่วยโสตทัศนศึกษาคือ การไม่มีหน่วยงานที่แน่นอน ไม่มีระบบแบบแผนการดำเนินงาน

ในปี พ.ศ. 2512 ชีรกุล ศรีจันทพงษ์¹⁶ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "โครงการจัดตั้ง
ศูนย์โสตทัศนศึกษา ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น" โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยคือ เพื่อเสนอแนะ
โครงการสำหรับการดำเนินงานด้านบริหารและหน้าที่ของศูนย์ และเสนอแนะแผนผังอาคารสถานที่
พร้อมกับครุภัณฑ์ เครื่องมือโสตทัศนศึกษา

ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. การดำเนินงานด้านโสตทัศนศึกษาปัจจุบันยังขาดระเบียบ การรับผิดชอบ
ขาดผู้นำ อาจารย์ผู้สอนต้องเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ไปเอง จัดหาผู้ช่วยเหลือในการนำไปใช้เอง
ทำให้ขาดความมั่นใจเมื่อนำไปใช้สอนว่าจะตรงตามวัตถุประสงค์หรือไม่
2. สมควรอย่างยิ่งที่จะต้องมีศูนย์โสตทัศนศึกษาส่วนกลาง เพื่อผลิตวัสดุและอุปกรณ์
รวมทั้งการบริการ

ในปีเดียวกันนี้ ปราณี นนทมาศ¹⁷ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ศูนย์โสตทัศนศึกษาของ
มหาวิทยาลัย : โครงการจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์" โดยมีวัตถุประสงค์
ในการวิจัยคือ

¹⁶ ชีรกุล ศรีจันทพงษ์, "โครงการจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาของมหาวิทยาลัยขอนแก่น"
(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2512)

¹⁷ ปราณี นนทมาศ, "ศูนย์โสตทัศนศึกษาของมหาวิทยาลัย : โครงการจัดตั้งศูนย์
โสตทัศนศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ แผนกวิชาโสตทัศน
ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2512)

1. เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการอุปกรณ์โสตทัศนศึกษาในการประกอบการสอนของอาจารย์คณะต่าง ๆ และนำมาวิเคราะห์เป็นแนวทางในการจัดวางโครงการจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษา พร้อมทั้งเสนอแนะการบริหารและหน้าที่ของศูนย์
2. เพื่อหาวิธีใช้อุปกรณ์โสตทัศนศึกษาไปเป็นสื่อเผยแพร่ความรู้แก่ชุมชน

ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. อาจารย์ส่วนใหญ่มีปัญหาและอุปสรรคในการไม่มีอุปกรณ์ที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่สอน ไม่มีเจ้าหน้าที่ช่วยบริการ ไม่มีเวลาเตรียมหรือผลิตวัสดุอุปกรณ์งบประมาณจัดซื้อไม่มีเพียงพอ
 2. อาจารย์ร้อยละ 73.69 เห็นสมควรให้มีการจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาเป็นหน่วยงานอิสระ เพื่อสะดวกแก่การบริหารและบริการ
 3. ในระยะ 5 ปีแรก ควรจัดทำเรื่องต่อไปนี้ก่อนคือ จัดเกี่ยวกับวัสดุและเครื่องมือโสตทัศนศึกษาที่เป็นพื้นฐานทั่วไป หองปฏิบัติการศึกษา สถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษา หองสมุดฟิล์มเพื่อจัดหาและเก็บรวบรวมสไลด์ คอมพิวเตอร์ วัสดุและเครื่องมือสำหรับให้นิสิตใช้เป็นส่วนตัว โปรแกรมการสอนหรือบทเรียนสำเร็จรูป
 4. ในระยะ 8 ปีถึง 12 ปี ควรจัดทำเกี่ยวกับโทรทัศน์การศึกษาวงจรปิด
- ในปีเดียวกัน วิเชียร นิตยะกุล¹⁸ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ศูนย์โสตทัศนศึกษาของมหาวิทยาลัย : โครงการจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษา ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่" โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยคือ เพื่อศึกษาทัศนคติ ความคิดเห็น ปัญหาการใช้เครื่องมือ และวัสดุโสตทัศนศึกษาของอาจารย์ เพื่อดำเนินการจัดตั้งศูนย์เพื่อบริการเครื่องมือและวัสดุโสตทัศนศึกษา

¹⁸ วิเชียร นิตยะกุล, "ศูนย์โสตทัศนศึกษา : โครงการจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2512)

ผลการวิจัย ปรากฏว่า

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ยังไม่มีหน่วยงานโสตทัศนศึกษาที่ให้บริการเป็นส่วนรวม
 คณะต่าง ๆ ใ้ค้ดำเนินการกันเอง ไม่มีการประสานงานเป็นหน่วยเดียวกัน อาจารย์ที่จำเป็น
 ต้องใช้เครื่องมือและวัสดุการสอน ประสบปัญหาเป็นอย่างยิ่ง ในการใช้การเก็บที่ไม่เป็นระเบียบ
 จึงสมควรจัดตั้งศูนย์ขึ้น โดยรวมกิจการของห้องสมุดกลางกับหน่วยงานของศูนย์เป็นหน่วยงาน
 เดียวกัน เรียกว่า ศูนย์วัสดุการศึกษา (IMC) เพื่อบริการในด้านบริการและธุรการ รวมทั้ง
 ผลิตวัสดุและอุปกรณ์

ในปีเดียวกัน อรพันธ์ ศักดิ์วีระกุล¹⁹ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การใช้โสตทัศนอุปกรณ์
 ของสถาบันศึกษาทางทหาร" โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยคือ เพื่อศึกษาเรื่องราวของโสตทัศน
 อุปกรณ์ในวงการศึกษาทางทหาร และเพื่อเป็นข้อเสนอแนะผู้บริหารการศึกษาเกี่ยวกับฐานะของ
 โสตทัศนศึกษา เพื่อจะได้ปรับปรุงแก้ไข และส่งเสริมได้ถูกต้อง

ผลการวิจัย ปรากฏว่า

1. การบริหารและการบริการ

1.1 มีศูนย์รวมสำหรับเก็บรักษาอุปกรณ์สำหรับให้บริการผู้สอน และมีเจ้าหน้าที่
 แผนกโสตทัศนศึกษาควบคุมดูแลจัดเตรียมอุปกรณ์ให้แก่ผู้สอน

1.2 มีการสำรวจเกี่ยวกับอุปกรณ์การสอนแต่ยังบกพร่องในด้านการจัดให้มี
 ที่ปรึกษาคอยให้คำแนะนำเกี่ยวกับโสตทัศนศึกษา อุปกรณ์การสอน และยังไม่ได้มีการติดตามผล
 การใช้วัสดุอุปกรณ์ของอาจารย์แล้วทำเป็นสถิติไว้

¹⁹ อรพันธ์ ศักดิ์วีระกุล, "การใช้โสตทัศนอุปกรณ์ของสถาบันศึกษาทางทหาร"

(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิตศึกษาด้านศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
 2512)

2. การเก็บรักษาและซ่อมแซม

2.1 อุปกรณ์ส่วนมากเก็บไว้ที่ห้องอุปกรณ์ส่วนอุปกรณ์ประจำห้องปฏิบัติการ
มักเก็บไว้ที่ห้องปฏิบัติการ

2.2 มีผู้รับมอบหมายโดยเฉพาะ ในการดูแล ซ่อมแซมอุปกรณ์ชำรุด
เสียหาย

3. ปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้งานอุปกรณ์การศึกษาไม่ได้ผลดี

3.1 งบประมาณไม่เพียงพอ ทำให้งานค่านบริหารและค่านบริการไม่
คอบคิ

3.2 ผู้สอนไม่สามารถผลิตอุปกรณ์การสอนได้เอง และมีประสบการณ์
ในการใ้ช้ช้อย

3.3 ขาดการวางโครงการงาน สถานที่ไม่อำนวยความสะดวกให้ใช้อุปกรณ์
และขาดผู้นำที่มีความสามารถในการดำเนินงาน

ในปี ค.ศ. 1957 โอซีส เอ.เดล โรซารีฟ (Oseas A. Del Rosariv)²⁰
ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การเสนอแนะโปรแกรมโสตทัศนศึกษาสำหรับโรงเรียนและวิทยาลัยใน
ฟิลิปปินส์" โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสำรวจและวิเคราะห์และจัดตั้งหน่วยโสตทัศนศึกษาที่มีประสิทธิภาพ
ในโรงเรียนและวิทยาลัยในประเทศฟิลิปปินส์

20

Oseas A. Del Rosariv, "A Proposed Audio - Visual Program
for School and Colleges in the Philippines", The Thesis Abstracts Series
(School of Education, Indiana University, 1957), pp. 105 - 112

ผลการวิจัย ปรากฏว่า

1. แนวโน้มในการจัดหน่วยงานและบริหารงานโสตทัศนศึกษาส่วนใหญ่เป็นแบบวิเทศ (Decentralization)
2. หัวหน้าหน่วยโสตทัศนศึกษาควรมีประสบการณ์ทางการศึกษาอย่างกว้างขวาง มีความรู้ทั้งด้านบริหาร การนิเทศงานร่างหลักสูตรและความรู้ทางโสตทัศนศึกษา
3. หน้าที่ของศูนย์ ควรมีการฝึกอบรม ฝึกงานวิจัย การบริการวัสดุ การผลิต ควรมีการติดต่อกับสาธารณะชน
4. ต้องมีงบประมาณอุดหนุนเพียงพอจากรัฐบาล สำหรับใช้จ่ายต่อจำนวนครูที่ใช้บริการ

ในปี ค.ศ. 1965 บอยด์ มิทเชล (Boyd Mitchell)²¹ ได้ทำการศึกษา และการดำเนินงานของศูนย์วัสดุการศึกษา (Instructional Materials Centers) ของวิทยาลัย 992 แห่ง ในอเมริกา

ผลการศึกษา ปรากฏว่า

สภาพที่อาจเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานของศูนย์วัสดุการศึกษาได้แก่เรื่องต่อไปนี้

1. ความรับผิดชอบของการบริหาร
2. คณะกรรมการปกครอง (Administrative Committee)

21

Boyd Mitchell, "Evaluative Criteria for College Instructional Materials Centers, "Audio - Visual Instruction Vol. 10, No. 9 (September, 1965), P. 572

ในปี ค.ศ. 1965 ในมลรัฐอลาสกา ภาคตะวันออกเฉียงใต้²² ได้จัดทำโครงการจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาขึ้น เนื่องจากยังไม่มีหน่วยงานดำเนินงานด้านเครื่องมือและวัสดุโสตทัศนศึกษาในภาคนี้

ผลการจัดโครงการจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาคือ

1. จัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาในบริเวณที่เป็นส่วนกลางของโรงเรียน และมีเนื้อที่กว้างขวางเพื่อเก็บเครื่องมือและวัสดุโสตทัศนศึกษา
2. หน้าที่ของศูนย์โสตทัศนศึกษา
 - 2.1 ให้มีหน้าที่จัดกลองบรรจุโสตทัศนอุปกรณ์ เพื่อส่งไปตามโรงเรียนต่าง ๆ
 - 2.2 จัดห้องสมุดให้หนังสือทุกสาขาวิชาการและจัดหาวัสดุโสตทัศนศึกษาบริการแก่ครูมากขึ้น
 - 2.3 จัดทำหน่วยโสตทัศนศึกษาเคลื่อนที่
 - 2.4 ซ่อมแซมบำรุง ทดลองใช้ ตัดต่อฟิล์มภาพยนตร์ และการบันทึกเสียง

ในปี ค.ศ. 1967 เจมส์ คับบริว. บราวน์ (James W. Brown)²³ แห่ง Sain Jose State College ได้ให้ข้อคิดเกี่ยวกับโสตทัศนศึกษาและห้องสมุดคือ

22

Centralized Audio - Visual Center Proposed for Southeast

Alaska", Audio - Visual Instruction. Vol. 11, No. 10, (October, 1966), p. 880

23

James W. Brown, "AV and Library : Complement or Merger", Audio - Visual Instruction. Vol. 12, No 6 (July, 1967) p. 5442

1. บุคคลากรทุกคนในศูนย์วัสดุการศึกษา (IMC) ต้องทำงานประสานงานใกล้ชิดกับครู เพื่อช่วยหาวัสดุประกอบการศึกษาที่เหมาะสมให้
2. จัดตั้งห้องสมุดขึ้นเพื่อให้ความสะดวกแก่ครูและนักเรียน ในการใช้วัสดุโสตทัศนศึกษาภายในศูนย์
3. เจ้าหน้าที่วัสดุโสตทัศนศึกษา มีหน้าที่บริการความสะดวกในการใช้เครื่องมือและวัสดุต่าง ๆ และต้องทำการประเมินผล
4. หัวหน้าศูนย์โสตทัศนศึกษาต้องเป็นผู้มีความรู้ในวิชาชีพ เข้าใจและมีความรู้ดีในการวางหลักสูตร เป็นนักบริหาร นักวัดผลและเป็นผู้ริเริ่มการใช้เครื่องมือใหม่ ๆ

ในปี ค.ศ. 1967 นี้เช่นกัน โรเบิร์ต ซี. ไวส์แมน (Robert C. Wiseman)²⁴ แห่ง Eastern Illinois University ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษางานของผู้บริหารศูนย์โสตทัศนศึกษา" โดยมีวัตถุประสงค์คือ ศึกษากิจกรรมเป็นประจำของผู้บริหารศูนย์โสตทัศนศึกษา และทัศนคติของเขาต่อกิจกรรมเหล่านี้

ผลการวิจัย ปรากฏว่า

1. งานส่วนใหญ่ของศูนย์โสตทัศนศึกษา มักเกี่ยวข้องกับหน้าที่การบริหาร ส่วนงานอื่น ๆ ก็เป็นหน้าที่ของแต่ละบุคคล ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับงานบริหาร งานที่สำคัญรองลงมาจากการบริหารคือ ทำหน้าที่ปรึกษา และสำคัญน้อยลงคือ งานผลิตและงานค่านเสมียน
2. ผู้บริหารศูนย์มีความเห็นว่าหน่วยงานในฝ่ายบริหาร การผลิต การเลือกวัสดุอุปกรณ์และประเมินค่า ควรจัดให้เป็นหมวดหมู่ การบริหารทางด้านการศึกษาควบคู่ไปกับการบริการผลิต เป็นสิ่งที่มีค่ามากที่สุด

ในปี ค.ศ. 1969 ริชาร์ด อแลน มาร์โกลส์ (Richard Allan Margoles)²⁵ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ทัศนคติต่อการใช้สื่อการศึกษา (Educational Medias) ใหม่ ๆ ที่ทางมหาวิทยาลัยจัดบริการแก่อาจารย์คณะต่าง ๆ เพื่อใช้ในการสอน" โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะเสนอแนะหลักการสร้างทัศนคติแก่คณาจารย์ที่มีต่อการใช้เครื่องมือและวัสดุโสตทัศนศึกษา

ผลการวิจัย ปรากฏว่า

1. หัวหน้าศูนย์โสตทัศนศึกษามีหน้าที่สำคัญในการพยายามสร้างบรรยากาศให้คณาจารย์พึงพอใจในการใช้ โดยพยายามทำงานร่วมกับอาจารย์เหล่านั้น และร่วมกันวางนโยบายของศูนย์วัสดุการสอน พร้อม ๆ กับชักจูงและให้แรงจูงใจต่อการใช้วัสดุอุปกรณ์นั้น
2. มหาวิทยาลัยควรให้การสนับสนุนดังนี้
 - 2.1 บริการเครื่องมือและวัสดุโสตทัศนศึกษา
 - 2.2 พัฒนาระเบียบวิธีการสอนให้ก้าวหน้า
 - 2.3 สนับสนุนให้มีศูนย์วัสดุการศึกษา (TMC)

ในปี ค.ศ. 1970 ฮอร์ช เนลสัน ทอร์รี่ (George Melson Torry)²⁶ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์บทบาทของผู้อำนวยการศูนย์โสตทัศนศึกษาในวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยของอเมริกา" โดยมีวัตถุประสงค์คือ เพื่อศึกษาลักษณะที่น่าเชื่อถือของผู้อำนวยการ การ

25

Richard Allan Margoles, "A Study of Media Use, attitudes and barriers as measurements for enluating the influence of extramedia support service faculty teaching in classroom" (Doctorial dissertation, Michigan State University, 1969)

26

George Nelson Torry, "An Analysis of the Role of AV Directors in American Colleges and Universities", Dissertation Abstracts International. Vol. 31, No. 8 (August 1970), p. 570 - A

วิเคราะห์ การเตรียมงานทางวิชาการและหน้าที่ที่กระทำ ทักษะการใช้เครื่องมือและวัสดุวัสดุ
ทัศนศึกษา และศึกษาว่าได้มีการเตรียมตัวที่ก่อนการบริหารหรือไม่ และมีเกณฑ์ตัดสินใจเช่นไร

ผลการวิจัย ปรากฏว่า

1. ผู้อำนวยการศูนย์วัสดุทัศนศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 36 – 40 ปีได้รับการศึกษาชั้นปริญญาโทและมีตำแหน่งเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทำงาน 31 – 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ได้รับเงินเดือนเดือนละ 11,000 – 12,999 ดอลลาร์
2. ผู้อำนวยการศูนย์ส่วนใหญ่มีพื้นฐานทางวิชาการแตกต่างกัน มีการเตรียมอย่างง่าย ๆ เกี่ยวกับการผลิต ทฤษฎี การใช้เครื่องมือ การจัด และโทรทัศน์การศึกษา
3. ผู้อำนวยการใช้เวลา 36% ในการบริหาร และ 8% ใช้เวลาในการบริการ
4. 75% ของผู้อำนวยการศูนย์ สอนวิชาวัสดุทัศนศึกษา
5. ผู้อำนวยการศูนย์มีความปรารถนาที่จะมีส่วนร่วมกับนักศึกษาในด้านการวิจัยทางวัสดุทัศนศึกษา และมีส่วนช่วยในการจัดการสอนเป็นกลุ่ม โดยเสนอแบบและงานทางวัสดุทัศนศึกษาให้
6. หน้าที่ของผู้อำนวยการในการบริการ ทำหน้าที่เป็นผู้มีส่วนร่วมและผู้นำในการประชุม พร้อม ๆ กับปฏิบัติงานไปด้วย
7. ก่อนการบริการ ได้มีการปรึกษากัน หน้าที่งานทางเสมียน งานบริการ การรับส่ง ต้องได้รับการเตรียมที่ดีที่สุด
8. ผู้อำนวยการส่วนใหญ่มีความชำนาญในการใช้เครื่องฉายและผลิตวัสดุต่าง ๆ
9. ผู้อำนวยการยังคงความรู้ทั่ว ๆ ไปในด้านเครื่องมือเกี่ยวกับโทรทัศน์และการใช้ โดยนำไปใช้ควบคู่กับ เครื่องมือการบันทึกและคอมพิวเตอร์

ในปี ค.ศ. 1971 เอลวิส ฮิวส์ อาร์เทอร์บิวรี่ (Elvis Hugh Arterbury)²⁷ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การใช้บริการศูนย์โสตทัศนศึกษาของครู ซึ่งจัดขึ้นโดย Regional Education Service Centers ใน "เท็กซัส" โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยคือ เพื่อศึกษาว่าครูได้ใช้ศูนย์บริการนี้หรือไม่ และศึกษาสาเหตุที่อาจเป็นอุปสรรคต่อการใช้

ผลการวิจัย ปรากฏว่า

1. ยังมีบริการแก่ครูยาวนานเท่าไร ครูก็ใช้การบริการโสตทัศนอุปกรณ์มากขึ้นเท่านั้น
2. ครูที่สอนวิชาเฉพาะ และครูประถมิใช้การบริการที่จัดขึ้นโดย The Educational Service Centers มากกว่า Junior High School และ High School Teachers
3. ครูสังคมศึกษามีแนวโน้มในการใช้การบริการบ่อยครั้งที่สุด ขณะที่ครูสอนคณิตศาสตร์ มีแนวโน้มในการใช้น้อยครั้ง
4. ครูที่ได้รับการฝึกในการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ จะใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอนมากกว่าครูที่ไม่ได้รับการฝึกฝน
5. กระบวนการรับส่งวัสดุอุปกรณ์ที่เชื่องช้า เป็นอุปสรรคต่อการไม่ใช้ศูนย์โสตทัศนศึกษา

27

Elvis Hugh Arterbury, "Teacher Utilization of Media Services Provided by the Regional Education Service Centers in Texas", Dissertation Abstracts International, Vol. 32, No. 3 (March 1972), pp. 4825 - A - 4826 - A